

לוח שמיטה לפירות וירקות

נערך על ידי הרב

לוח התאריכים לירקות - שמיטה תשס"ח

הערה: ירק שהחל לגדול בשמיטה ונקטף בשמיטה נשאר באיסור לעולם, משום כך ירק מקירור הקפאה או כבישה יהא אסור מעבר למועד הנמצא בלוח. כמו כן יש לשים לב לירקות המעורבים במוצרים אחרים. מה שמופיע תאריך ד' תשרי – משום שאז מתחיל הופעתו בשווקים (לאחר ר"ה ושבת קודש).

שם הירק	קדושת שביעית בתשס"ח החל מ:	איסור ספיחין (רוב בשוק) בתשס"ח מ:	גמר איסור ספיחין וקדושה בתשס"ח מ:	למחמירים ¹⁵ , תחילת ההופעה בשוק באיסור ספיחין החל מ:	למחמירים ¹⁶ , רוב בשוק מהנזרע בתשס"ח החל מ:
אבטיח	ד' תשרי ¹	א' אדר ¹	כ"ה כסלו	א' אדר א' ¹	א' אדר
אננס	ד' תשרי	אין איסור ²			חנוכה תש"ע
אספרגוס	ד' תשרי	אין איסור ³			הרוב רב שנתי
אפונה בתרמילים	ד' תשרי	י"א תשרי ⁴	כ"ה כסלו	ד' תשרי	י' טבת
ארטישוק	א' חשון	אין איסור ³	כ"ה כסלו (גמר קדושה)	חשון ס"ט	הרוב רב שנתי
בטטה	ד' תשרי	א' תמוז	כ"ה כסלו	א' תמוז	תמוז
בננה	ד' תשרי	אין איסור ²	כ"ה כסלו (גמר קדושה)		הרוב רב שנתי
במיה ⁵	ד' תשרי	אין איסור ⁵	כ"ה כסלו (גמר קדושה)		
בצל יבש ⁶	א' טבת	ט"ו אדר א'	א' ניסן	א' אדר א'	א' ניסן
בצל ראש ⁷	א' כסלו	ט"ו טבת	ט"ו טבת	א' טבת	ט"ו טבת
בצל ירוק	ד' תשרי	א' כסלו	כ' חשוון	כ' חשון	א' כסלו
ברוקולי	ד' תשרי	כ' טבת	כ"ה כסלו	ט"ו טבת	כ' טבת
גזר	ט"ו תשרי	י' אדר א'	כ"ה כסלו	א' אדר א'	י"ד אדר ⁸
גמבה	ד' תשרי	ט"ו שבט	כ"ה כסלו	א' שבט	ט"ו שבט
דלורית	ד' תשרי	א' תמוז	ט"ו תמוז	כ' סיון	ט"ו תמוז
דלעת	ד' תשרי ⁹	כ' תמוז	א' אב	כ' תמוז	י' אב ⁸
חזרת	ד' תשרי	א' חשון ס"ט	כ"ה כסלו	ה' תשרי ס"ט	א' חשון תש"ע ⁸
חסה	ד' תשרי	א' חשון	י' חשון	כ"ה תשרי	כ' חשון
חציל ¹⁰	ד' תשרי	ט"ו שבט	א' כסלו	י' חשון	ט"ו שבט
כוסבר	ד' תשרי	ט"ו טבת	י' כסלו	י' כסלו	כ"ה כסלו
כרוב אדום	ד' תשרי	ט"ו שבט	כ"ה כסלו	א' טבת	ט"ו שבט
כרוב לבן	ד' תשרי	א' שבט	כ"ה כסלו	י' כסלו	א' שבט
כרוב סיני	ד' תשרי	י' כסלו	י' כסלו	ה' כסלו	י' כסלו
כרובית	ד' תשרי	ט"ו טבת	כ"ה כסלו	א' טבת	ט"ו טבת
כרפס עלים(סלרי עלים)	ד' תשרי	י' טבת	כ"ה כסלו	כ"ה כסלו	י' טבת
כרפס שורש(סלרי שורש)	ד' תשרי	ט"ו טבת	כ"ה כסלו	ה' טבת	ט"ו טבת
כרתי (לוף)	ד' תשרי	י' שבט	כ"ה כסלו	א' שבט	י' שבט
לפת	ד' תשרי	כ"ה כסלו	ט"ו כסלו	ט"ו כסלו	כ"ה כסלו
מילון ¹⁰	ד' תשרי	י' טבת	כ"ה כסלו	כ"ה כסלו	י' טבת
מלפפון	ד' תשרי	ה' כסלו	ה' חשון	ה' חשון	ה' כסלו
סלק אדום	ד' תשרי	י' כסלו	א' כסלו	א' כסלו	י' כסלו

שם הירק	קדושת שביעית בתשס"ח החל מ:	איסור ספיחין (רוב בשוק) בתשס"ח מ:	גמר איסור ספיחין וקדושה בתשס"ט מ:	למחמירים ¹⁵ , תחילת ההופעה בשוק באיסור ספיחין החל מ:	למחמירים ¹⁶ , רוב בשוק מהנזרע בתשס"ט החל מ:
סלק עלים	ד' תשרי	כ' כסלו	א' כסלו	א' כסלו	כ' כסלו
עגבניה ¹⁰	ד' תשרי	א' אדר א'	כ"ה כסלו	י' כסלו	א' אייר
עירית	ד' תשרי	ט"ו כסלו	כ"ה כסלו	ט"ו חשון	ט"ו טבת
פטרזיליה עלים	ד' תשרי	ט"ו טבת	א' כסלו	א' כסלו	ט"ו טבת
פטרזיליה שורש	ד' תשרי	י' שבט	כ"ה כסלו	א' שבט	י' שבט
פלפל ¹⁰	ד' תשרי	ט"ו שבט	כ"ה כסלו	י' כסלו	ט"ו שבט
פלפל חריף ^{11,10}	ד' תשרי	ט"ו שבט	כ"ה כסלו	א' שבט	ט"ו שבט
פפריקה ¹¹	ד' תשרי	א' אב	כ' תמוז	א' אב	כ' תמוז
צנון	ד' תשרי	כ"ה כסלו	ט"ו כסלו	ט"ו כסלו	כ"ה כסלו
צנונית	ד' תשרי	ט"ו חשון	ה' חשון	ה' חשון	ט"ו חשון
קולרבי	ד' תשרי	א' כסלו	א' כסלו	ט"ו חשון	א' כסלו
קישוא	ד' תשרי	ה' כסלו	ה' חשון	ה' חשון	ה' כסלו
שום ¹²	כ' אדר ב'	א' ניסן	י' ניסן	כ' אדר ב'	כ' ניסן
שומר ושמיר	ד' תשרי	ט"ו כסלו	א' כסלו	א' כסלו	ט"ו כסלו
שועית תרמילים	ד' תשרי	א' כסלו	כ' חשון	כ' חשון	א' כסלו
תירס – אשבולים ¹³	ד' תשרי	י"א תשרי	כ"ה כסלו		
תות שדה	ד' תשרי	א' טבת	א' טבת	א' כסלו	ט"ו טבת
תפוחי אדמה ¹⁴	ט"ו כסלו	ט"ו כסלו	א' טבת ¹³	ט"ו כסלו	ט"ו טבת
תרד	ד' תשרי	ט"ו כסלו	א' כסלו	א' כסלו	ט"ו כסלו

הערות:

- מתאריך זה מגיע אבטיח מהערבה כולל גם מדרום הערבה הנחשבת כחוץ לארץ, שאין בה קדושת שביעית ואיסור ספיחים. משאר חלקי הארץ מגיע אבטיח החל מ – א' אייר.
- מהשתילה עד קבלת הפרי יותר משנה.
- הרוב רב שנתי, כלומר, יבולים מצמחים הקיימים מלפני השמיטה.
- אפונה בתרמילים חוששים שמא היא קיטנית שבה קובע שלישי הגידול לקדושה ולאיסור ספיחין.
- גדל אצל נכרים.
- בחודשים טבת שבט ואדר מגיע בצל בעיקר מהערבה ויתכן גם מדרום הערבה (ראה בהערה 1). מאמצע שבט יגיע בצל שנזרע בשמיטה באזורים נוספים. יש להניח שיהיה גם ייבוא מחו"ל. ניתן להבחין בין סוגי הבצל ולהבחין בין ישן לטרי.
- בצל ראש הוא בצל יבש למחצה מאורך שחלקו העליון במקום שיוצאים העלים, רחב.
- יתכן איחסון, מעבר לתאריך זה.
- בדלעת - מרבית יבול כל שנה נאסף לפני ר"ה, אולם יתכן איסוף היבול גם אחרי ר"ה.
- חלק מיבול החצילים, המילון, העגבניות, הפלפל והפלפל החריף בחורף, הינו מהערבה הדרומית.
- התאריכים שבלוח מתייחסים לפלפל חריף ופפריקה טריים אך השיווק העיקרי של הפפריקה הינו אבקה מוכנה המשתמרת ויש לנהוג איסור באבקה פפריקה ובתוצרת שהיא מעורבת

- בה, החל מסוף השמיטה ועד שנה לאחר מכן, שבמועד זה משווקים תוצרת שביעית. פלפל חריף טחון הוא ברובו המכריע ייבוא מחו"ל.
12. שום נזרע ומונבט בחלקו גם לפני ר"ה. השום נשמר יפה באחסון מעבר לתקופות אלה, וייתכן גם ייבוא מחו"ל.
13. לגבי התירס התיחסנו למוצרים מתירס צעיר הנאסף בארץ. התאריכים בתירס מיוסדים על כך שתירס לח ספק אם הוא קיטנית או ירק.
14. מרבית תפוחי האדמה מזריעת הסתיו משתרשים לאחר ראש השנה, ונאספים מחנוכה. יש להבחין בין ישן וחדש במעבר העונות.
15. הוספנו מועד תחילת הופעת תוצרת מזריעת שביעית, עבור המחמירים לזיהר גם כשמיעוט הירק בשוק באיסור ספיחים.
16. הוספנו מועד בו רוב התוצרת בשוק מזריעת השמינית עבור המחמירים להימנע מיבול הנזרע בשביעית גם אחרי חנוכה. אמנם הזכרנו במבוא כי יש מקום לחכות עוד שבועיים כדי לצאת מספק קבוע.

הרשימה מבוססת על ההנחיות ההלכתיות כדלהלן:

- ← ירקות שהשתרשו בששית ונקטפו בשביעית – קדושים בקדושת שביעית, אך אין בהם איסור ספיחים.
- ← ירקות שנזרעו בשביעית ונקטפו בשביעית בשדה ישראל - אסורים לעולם באיסור ספיחים. בגידולי נכרים אין בהם איסור אך קדושים בקדושת שביעית (לפי החזו"א).
- ← ירקות שנזרעו בשביעית ונקטפו בתחילת השנה השמינית – יש בהם קדושת שביעית כשהם גידולי נכרים, ובגידולי ישראל יש איסור ספיחים - עד שיניבו ירקות מאותו מין שנזרעו בשמינית, ולכל המאוחר עד חנוכה – שאז הותרו כל אלו שנקטפו בשמינית (למעט אם הגיע מועד הביעור לפני חנוכה של שמינית) ראה לוח ביעור שיתפרסם בעז"ה בסוף שנת שמיטה בהליכות שדה.

לוח התאריכים לפירות - שמיטה תשס"ח

שם הפרי	תחילת שווק תוצרת קדושה בתשס"ח:	תחילת שווק תוצרת מותרת בתשס"ט:
אבוקדו	אב	אב
אגוזים: אילסר ¹	(ט"ו אב ^{3,2}) הרוב ייבוא	ט"ו אב ³
בטנה (פיטוק) ¹	(ט"ו אב ^{3,2}) הרוב ייבוא	ט"ו אב ³
אגוז מלך ¹	(כ"ט אלול ^{3,2}) הרוב ייבוא	כ"ט אלול ³
מקדמיה ¹	י' אב ³	כ אב ³
פקאן ¹	כ"ט אלול ³	כ"ט אלול ³
אגס	סיון ^{4,3}	תמוז ^{5,4,3}
אוכמניות (טרי)	טבת ⁶	טבת ⁵
אנונה	תמוז	י' תמוז
אפרסמון	אלול	אלול
אפרסק ונקטרינה	אדר א' ⁵	ניסן ⁵
אתרוג	תשרי ⁷	תמוז ⁵
אשכולית	אלול	אלול ^{5,4}
גואיבה	תמוז	אב
גודגדן ודובדבן	אייר	אייר ⁵
הדרים	אלול	אלול ^{5,4}
לימה	סיון	כ' סיון ^{5,4,3}
לימון	אייר	סיון ^{5,4,3}
קומקווט	חשון סט	כ' חשון תש"ע
זית לכבישה	תמוז	אב ⁵
זית לשמן, שמן	תשרי ס"ט	תשרי תש"ע ⁵
חבוש	תמוז	י' תמוז
חרוב	אלול	כ"ט אלול ³
לונגן	תמוז	תמוז
ליטשי	סיון	סיון ⁵
מישמש	אייר	אייר ⁵
מנגו	תמוז	תמוז ⁵
ענבים למאכל	אדר ב'	כ' אדר
ענבי יין	תמוז	תמוז ⁵
פג'ואה	אלול	כ' אלול
פומלה, פומלית	אלול	אלול ^{5,4}
פיטאיה (צהוב)	טבת	טבת
פרי עדן (אדום, בליטות)	חשון	טבת
צבר	חשון	חשון
קובו (אדום חלק)	חשון	ה טבת
קיווי	אלול	אלול
קליפים (קלמטינות)	אלול	אלול ^{5,4}
קרמבולה	חשון	חשון
רימון	אב	אב
שזיף אירופי	אב	אב ⁵
שזיף יפני	ניסן	אייר ⁵
שסק	אדר א' ⁵	שבט
שקד	אלול	אלול ^{5,3}
תאנה ⁸	אדר ב'	פסח
תמר	אלול	כ' אלול ^{5,3}
תפוז	אלול	אלול ^{5,4}
תפוח בכיר ⁹	אייר	כ' אייר

שם הפרי	תחילת שווק תוצרת קדושה בתשס"ח:	תחילת שווק תוצרת מותרת בתשס"ט:
תפוח	תמוז	תמוז ^{5,4}

הערות ללוח:

1. כל סוגי האגוזים יכולים להשתמר זמן רב וייתכן שווק של סחורה ישנה גם אחרי התאריכים המצויינים.
2. הרוב ייבוא. התאריכים מתייחסים לתוצרת הארץ.
3. אי אפשר לקבוע יום מדוייק בו מגיע פרי חדש, אך לעיתים ניתן להבחין בין פרי חדש לישן.
4. בפירות אלה יש שימור בקירור משנה שעברה שמשווק גם כשיש כבר פרי חדש. לעיתים ניתן להבחין בין חדש לישן.
5. במינים אלה יש גם שיווק באחד מצורות אלה: כבישה בקופסאות שימורים, סחיטה למיץ, ריסוק לרסק, סיכור וכד', ושמירה במחסנים, ומצוי שיווק של תוצרת שמיטה בצורות אלו זמן רב אחרי אסיף היבול של שנה שמינית. היבול של שמיטה אם לא קיימו בו מצוות ביעור אסור באכילה.
6. עיקר הגידול הוא בחודשי הקיץ אך יש מעט מגדלים שיש להם פירות בחודש טבת והחנטה לאחר ר"ה.
7. באתרוג, לענין שביעית קיים ספק אם הולכים בו כאילן אחר חנטה או כירק אחר לקיטה, לכן מחמירים לדונו גם כירק, שהנלקט בשביעית יש בו קדושה. מרבית האתרוגים שיימכרו לסוכות תשס"ח יהיו מקטיף שלפני ראש השנה.
8. התאנים המיובשות מיובאות כרגיל מחו"ל.
9. בזנים הבכירים כמו ענה, אין קירור ממושך.

הערה כללית

לא כללנו ברשימה פירות בהם הרוב ערלה לדעת פוסקים רבים (פפאיה, שעונית).

דואר אלקטרוני: beitel@yeshiva.org.il

לשעורים נוספים באתר www.yeshiva.org.il